

Natuurtoets voor de locatie Horneweg 20 te Blije

Rapport: 2018-249

Natuurtoets voor de locatie Horneweg 20 te Blije

Colofon

© 2018

Fopma NatuurAdvies

Tekst, samenstelling:

Albert Fopma, Fopma NatuurAdvies

Opdrachtgever:

Jan Bouwman, adviseur

Wijze van citeren:

Fopma, A, 2018. Natuurtoets voor de locatie Horneweg 20 te Blije; *Fopma NatuurAdvies Rapport 2018-249, Wapse.*

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Fopma NatuurAdvies. Ook mag het zonder een dergelijke toestemming niet worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Fopma NatuurAdvies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Fopma NatuurAdvies. De opdrachtgever vrijwaart Fopma NatuurAdvies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Fopma NatuurAdvies is lid van het Netwerk Groene Bureaus.

De informatie in dit rapport is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Inhoudsopgave

1 INLEIDING	5
1.1 ACHTERGROND	5
1.2 AANLEIDING	7
1.2.1 Soortbescherming	7
1.2.2 Gebiedsbescherming	8
1.3 PROBLEEMSTELLING / DOELSTELLING	8
2 SOORTBESCHERMING – WET NATUURBESCHERMING	9
2.1 BESCHERMINGSREGIME SOORTEN VOGELRICHTLIJN	9
2.2 BESCHERMINGSREGIME SOORTEN HABITATRICHTLIJN	9
2.3 BESCHERMINGSREGIME ANDERE SOORTEN	9
2.4 ZORGPLICHT	9
2.5 PROVINCIALE OMGEVINGSVERORDENING FRYSLÂN (POV)	9
3 LIGGING ONDERZOEKSGBIED EN ONDERZOEKSOPZET	11
3.1 LIGGING ONDERZOEKSGBIED	11
3.2 ONDERZOEKSMETHODE	11
3.2.1 Bronnenonderzoek	11
3.2.2 Veldbezoek / bureauanalyse	11
4 INVENTARISATIE NATUURWAARDEN	12
4.1 VOGELS (WNB § 3.1)	12
4.1.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen	12
4.1.2 Analyse plangebied vogels	13
4.2 VLEERMUIZEN (WNB § 3.2)	13
4.2.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen	13
4.2.2 Analyse plangebied vleermuizen	13
4.3 OVERIGE GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN	14
4.3.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen	14
4.3.2 Analyse plangebied overige zoogdieren	14
4.4 AMFIBIEËN, REPTIELEN EN VISSSEN	14
4.4.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen	14
4.4.2 Analyse plangebied amfibieën, reptielen en vissen	14
4.5 VLINDERS, LIBELLEN, JUFFERS	14
4.5.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen	14
4.5.2 Analyse plangebied vlinders, libellen, juffers en insecten	15
4.6 VAATPLANTEN	15
4.6.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen	15
4.6.2 Analyse plangebied vaatplanten	15
5 BEOORDELING WET NATUURBESCHERMING (SOORTEN)	16
5.1 VOGELS	16
5.2 OVERIGE SOORTEN	16
5.3 CONCLUSIE WET NATUURBESCHERMING (SOORTEN)	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
6 BRONNEN	17
6.1 LITERATUUR	20
6.2 GERAADPLEEGDE WEBSITES	20

Bijlagen

BIJLAGE 1	ALGEMENE VERBODSBEPALINGEN WNB	21
BIJLAGE 2	PROCES BEOORDELING ONTHEFFING WNB	22
BIJLAGE 3	JAARROND BESCHERMDE VOGELS	23
BIJLAGE 4	SAMENVATTING NDFF	25
BIJLAGE 5	POV FRYSLAN	25

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

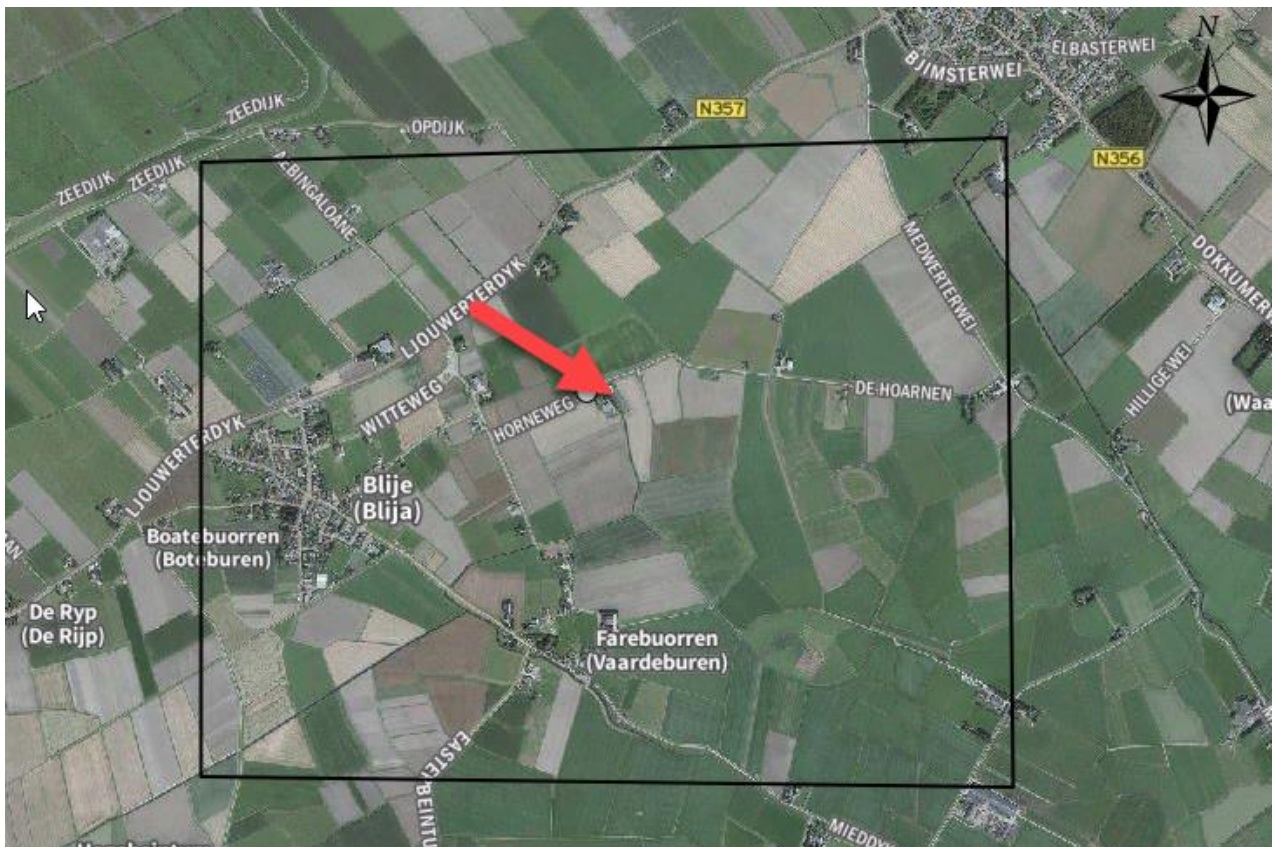
De opdrachtgever wil twee nieuwe staten laten bouwen op het akkerbouwperceel behorende bij de locatie aan de Horneweg 20 te Blije.

In deze Natuurtoets wordt gekeken of er voor de realisering van de plannen nog een ontheffing (soorten) op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is. Ook kan uitsluitel gegeven worden of de gemeente bij een Omgevingsvergunning een verklaring van geen bedenkingen moet aanvragen. Het rapport kan tevens gebruikt worden bij de bestemmingsplanprocedure. In hoofdstuk 7 staan de conclusies van de natuurtoets.

De te toetsen activiteit betreft:

- Bouw van van 2 nieuw stallen (F en G) zoals weergegeven op figuur 2.

Er is geen sprake van kap van bomen of sloop van opstallen.

Figuur 1. Luchtfoto met ligging onderzoeksgebied zwarte kader en plangebied nieuwe stal in het rode pijl (Bron: NDFF).

Figuur 2. Situatieschets van de gewenste situatie (Bron: Ruimtelijke Onderbouwing, voor de locatie Horneweg 20 te Blije. (Stal A,B,C en E zijn bestaand, stallen F en G zijn nieuw)

Figuur 3. Foto bestaande situatie

1.2 Aanleiding

De aanleiding voor het maken van een natuurtoets is de noodzaak en de wens om vooraf uit te sluiten dat door het project natuurwaarden aangetast kunnen worden.

1.2.1 Soortbescherming

Realisatie van de voorgenomen plannen kan invloed hebben op de bepalingen in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van planten- en diersoorten in Nederland. Overtreding van de verbodsbepalingen (bijlage 1) ten aanzien van streng beschermde soorten vereist mogelijk een ontheffing (zie hoofdstukken 2 t/m 5 en 7).

1.2.2 Gebiedsbescherming

In deze Natuurtoets is tevens gekeken of er door de uitvoering van het voorgenomen plan sprake kan zijn van externe werking op nabijgelegen Natura 2000-gebieden. De Natura 2000-gebieden vallen eveneens onder de Wet natuurbescherming. Bij effecten op Natura 2000-instandhoudingsdoelen is mogelijk een vergunning vereist (zie hoofdstukken 2, 6 en 7).

1.3 *Probleemstelling / doelstelling*

De natuurtoets geeft antwoord op onderstaande vragen:

1. Komen er natuurwaarden voor, waarvoor het noodzakelijk is om een uitgebreide natuurtoets met mitigatieplan te laten uitvoeren om te beoordelen in hoeverre het project handelingen bevat die in strijd zijn met de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (soortbescherming).
2. Zijn er mogelijke effecten op de Natura 2000-instandhoudingsdoelen waardoor er een passende beoordeling gemaakt moet worden (gebiedsbescherming/ Wet natuurbescherming).

2 Soortbescherming – Wet natuurbescherming

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet vervangt de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998. Voor het soortenbeleid deelt de Wet natuurbescherming de soorten in drie beschermingsregimes, namelijk vogels (EU-Vogelrichtlijn), soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn en nationaal beschermde soorten.

2.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn). De lijst met jaarrond beschermde vogels staat in bijlage 3.

2.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn. In de Bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd. Het Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn is ten aanzien van verstoring strikter dan het Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn. Mogelijk zijn de in de Bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn genoemde vogels strikter beschermd dan soorten die van nature in Nederland voorkomen en niet in deze bijlagen staan. Grotendeels betreffen het in Nederland zeldzame en doortrekkende soorten of dwaalgasten. Een aantal soorten zoals bijvoorbeeld de pimpelmees zijn algemeen in Nederland.

2.3 Beschermingsregime andere soorten

Dit zijn de in de bijlage van Wet natuurbescherming genoemde soorten. Het gaat hier om de bescherming van niet onder de bovenstaande twee categorieën vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland, vermeld in de bijlage van de Wet natuurbescherming (art. 3.10 – 3.11 Wet natuurbescherming). Voor de zoogdier-, amfibie- en reptielsoorten opgenomen in deze bijlage geldt geen Europese verplichting tot bescherming. Deze soorten worden beschermd vanwege de breed in de maatschappij levende overtuiging dat deze dieren een bescherming behoeven. De andere in de bijlage opgenomen soorten worden om ecologische redenen beschermd. Hiermee geeft Nederland uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om de staat van instandhouding van dier- en plantsoorten te beschermen. Omdat er ook veel algemene soorten in staan genoemd is de verwachting dat er weer een verdeling komt van meer en minder strikt beschermde soorten (vergelijkbaar met de tabellen 1, 2 en 3 van de Flora- en faunawet). Deze kan echter per provincie verschillen (zie bijlage 5).

2.4 Zorgplicht

Onder de Wet natuurbescherming geldt, net als onder de Flora- en faunawet, een zorgplicht voor alle in het wild levende dieren. De zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer werkzaamheden, die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk nalaat of maatregelen neemt om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen.

2.5 Provinciale Omgevingsverordening Fryslân (POV)

Artikel 5.1 van de verordening stelt:

1. Onverminderd het bepaalde in Artikel 3.31, van de wet gelden, in afwijking van het bepaalde in Artikel 3.10, eerste lid, van de wet de in dat lid opgenomen verboden niet voor de soorten genoemd in bijlage I, mits het gaat om handelingen:
 - a. in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - c. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - d. in het kader van bestendig beheer en onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.

2. De in het eerste lid genoemde vrijstelling geldt slechts voor de in bijlage I bij de betreffende soort genoemde handelingen, en gezien Artikel 3.25, tweede lid, van de wet onder toepassing van in deze bijlage genoemde middelen en methoden, en indien wordt voldaan aan de aldaar gestelde voorschriften en beperkingen.
3. De in het eerste lid bedoelde vrijstelling geldt onverminderd het bepaalde in Artikel 1.11, van de wet en is slechts van toepassing indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

In bijlage 5 van dit rapport is Bijlage I van de verordening opgenomen.

3 Ligging onderzoeksgebied en onderzoeksopzet

3.1 Ligging onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied voor de Wet natuurbescherming beperkt zich tot de percelen waarop de ingreep plaatsvindt en de directe omgeving (zie figuur 1). Voor de effecten op Natura 2000-gebieden is in hoofdstuk 6 ook gekeken naar het aspect externe werking.

3.2 Onderzoeksmethode

Deze natuurtoets is gebaseerd op bronnenonderzoek en een bureauanalyse. Aan de hand van expert judgement door een ecoloog (Ir. A. Fopma van *Fopma NatuurAdvies*) is ingeschat wat de beschermde natuurwaarden zijn en de te verwachten effecten.

3.2.1 Bronnenonderzoek

Gekeken is naar de volgende bronnen:

- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, zie ook bijlage 4).
- Literatuur (zie hoofdstuk 8).

3.2.2 Veldbezoek / bureauanalyse

Vooraf is de vraag gesteld of het in deze het noodzakelijk was om aanvullende op het literatuuronderzoek ook een veldbezoek uit te voeren. Op basis van de meegestuurde foto's (juli 2018) van de opdrachtgever, Google streetview, Google maps en een blik in het NDFF zijn wij tot de conclusie gekomen dat een veldonderzoek geen nieuwe inzichten zou opleveren. Derhalve hebben we het veldbezoek achterwege gelaten.

Afwegingen:

- Bouw op akkerbouwperceel zonder watervoerende greppels.
- Geen sloten en diepe greppels in perceel.
- Geen bomen in plangebied.
- Geen waarnemingen van beschermde soorten in NDFF in het plangebied.

4 Inventarisatie natuurwaarden

4.1 Vogels (Wnb § 3.1)

4.1.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In het onderzoeksgebied (figuur 1) zijn 814 waarnemingen van vogels geregistreerd, verdeeld over 81 soorten. Hierbij zijn 6 'jaarrond' beschermde vogelsoorten. Het betreft de Buizerd, Gierzwaluw, Huismus, Kerkuil, Roek en Sperwer.

Onder de Wet natuurbescherming zijn vaste rust en verblijfplaatsen en nesten van deze soorten jaarrond beschermd.

Buizerd: Geen waarnemingen met broedindicatie.
Gierzwaluw: Drie waarnemingen (2013 en 2017) met broedindicatie. Dorpskern Blije.
Huismus: Elf waarnemingen met broedindicatie, waarvan 10 langs de Stationsweg in Blije en 1 losse waarneming langs de Hornerweg.
Kerkuil: Geen waarnemingen met broedindicatie.
Roek: Geen waarnemingen met broedindicatie.
Sperwer: Geen waarnemingen met broedindicatie.

Tabel 1. Waargenomen vogelsoorten in onderzoeksgebied (2013 t/m 2018). Vet en cursief zijn de jaarrond beschermde soorten (zie bijlage 3) (Bron: NDFF)

Vogelsoorten		
Bergeend	Kauw	Scholekster
Blauwborst	Kerkuil	Slobeend
Blauwe Kiekendief	Kievit	Smient
Blauwe Reiger	Kleine Karekiet	Soepgans
Boerenzwaluw	Kneu	Sperwer
Boomkruiper	Knobbelzwaan	Spotvogel
Brandgans	Kokmeeuw	Spreeuw
Bruine Kiekendief	Kolgans	Steppevorkstaartplevier
Buizerd	Koolmees	Stormmeeuw
Eider	Koperwiek	Toendrarietgans
Ekster	Kramsvogel	Torenvalk
Fazant	Kuifeend	Tureluur
Gele Kwikstaart	Kwartel	Turkse Tortel
Gierzwaluw	Meerkoet	Veldleeuwerik
Goudplevier	Merel	Velduil
Graspieper	Nijlgans	Waterhoen
Groenling	Pimpelmees	Watersnip
Grote Bonte Specht	Putter	Wilde Eend
Grote Mantelmeeuw	Regenwulp	Winterkoning
Grote Zaagbek	Rietgors	Witbuikrotgans
Grote Zilverreiger	Rietzanger	Witgat
Grutto	Ringmus	Witte Kwikstaart
Heggenmus	Roek	Wulp
Holenduif	Roodborst	Zanglijster
Houtduif	Rosse Grutto	Zilvermeeuw
Huismus	Rotgans	Zwarte Kraai
Huiszwaluw	Ruigpootbuizerd	Zwarte Roodstaart

4.1.2 Analyse plangebied vogels

Figuur 2 toont de tekening van het perceel waarop de bouw van een nieuwe stal gepland staat. Er zijn in het NDFF geen data van vogels in het plangebied. Het plangebied bestaat uit een akkerbouwperceel.

Huismus:

De Huismus staat dan wel in het NDFF (met een broedindicatie), en de kans is zeer groot dat de soort ook broedt in de gebouwen op het bestaande bedrijf. Door de ingreep gaat er akkerbouwland verloren, maar zal het leefgebied van de Huismus eerder worden vergroot dan verkleind door de bouw van twee stallen. Negatieve effecten op de huismussenstand door de bouw van een nieuwe stal zijn dan ook uitgesloten.

4.2 Vleermuizen (Wnb § 3.2)

4.2.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

Op basis van landelijke verspreiding (Bron: Zoogdiervereniging), zijn de volgende soorten mogelijk:

- Gewone dwergvleermuis
- Ruige dwergvleermuis
- Kleine dwergvleermuis
- Rosse vleermuis
- Laatvlieger
- Tweekleurige vleermuis
- Gewone grootoorvleermuis
- Watervleermuis
- Meervleermuis
- Franjestaart
- Baardvleermuis

In het onderzoeksgebied is op basis van de NDFF 7 waarnemingen van vleermuizen.

Tabel 2. Data NDFF

Soort	Wet natuurbescherming
Gewone dwergvleermuis	Wnb § 3.2
Ruige dwergvleermuis	Wnb § 3.2
Laatvlieger	Wnb § 3.2
Watervleermuis	Wnb § 3.2

Alle vleermuizen zijn waargenomen in Blije bij de hervormde kerk en bij woningen langs de Stationsweg.

4.2.2 Analyse plangebied vleermuizen

Op basis van de luchtfoto is gekeken naar potentiële verblijfplaatsen en vliegroutes.

Verblijfplaatsen

De bouw vindt plaats op een perceel akkerbouw (zie figuur 2-3). Voor vleermuizen zijn er geen geschikte verblijfplaatsen in het plangebied. De stallen met bijbehorende insecten kunnen een positief effect hebben op vleermuizen.

Vliegroutes

In het plangebied zijn geen geschikte structuren voor vliegroutes aanwezig.

Negatieve effecten op vleermuizen zijn uitgesloten.

4.3 Overige grondgebonden zoogdieren

4.3.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD)

In het onderzoeksgebied zijn 5 beschermde zoogdiersoorten (niet zijnde vleermuizen) geregistreerd.

Tabel 3. Data NDFD 2013-2018

Soort	Wet natuurbescherming
Egel	Wnb § 3.3 ¹
Haas	Wnb § 3.3 ¹
Hermelijn	Wnb § 3.3 ¹
Otter	Wnb § 3.2
Ree	Wnb § 3.3 ¹

Otter: In 2016 zijn er langs de Farrewei keutels van Otter gevonden.

4.3.2 Analyse plangebied overige zoogdieren

Het plangebied wordt intensief agrarisch gebruikt. Het terrein is wel 'geschikt' voor zoogdieren, zoals de Veldmuis, Konijn, Haas, Egel, Bosspitsmuis, Huismuis, Bruine rat, Bosmuis etc.

Voor de Otter is er geen leefgebied aanwezig in het plangebied, maar wel in de omgeving. Effecten op Otters zijn uitgesloten.

4.4 Amfibieën, reptielen en vissen

4.4.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD) / FloraFaunaCheck.nl

In het onderzoeksgebied zijn in het NDFD twee soorten amfibieën geregistreerd. Er zijn geen vissen en reptielen aangetroffen.

Tabel 4. Data NDFD 2013-2018

Soort	Wet natuurbescherming
Bastaardkikker	Wnb § 3.3 ¹
Meerkikker	Wnb § 3.3 ¹

4.4.2 Analyse plangebied amfibieën, reptielen en vissen

Zoals uit figuur 1 en 2 blijkt zijn er geen sloten en diepere greppels in het plangebied. Voor de betreffende soorten is er in het plangebied weinig tot geen geschikt leefgebied aanwezig. Effecten door de bouw op beschermde soorten zijn uitgesloten.

4.5 Vlinders, libellen, juffers

4.5.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD)

In het onderzoeksgebied zijn geen beschermde soorten aangetroffen.

¹ Vrijgestelde soort op grond van de POV Fryslân (zie bijlage 5).

Tabel 5. Data NDFF 2013-2018

Onbeschermde vlindersoorten		
argusvlinder	citroenvlinder	hooibeestje
atalanta	dagpauwoog	klein geaderd witje
bont zandoogje	distelvlinder	klein koolwitje
boomblauwtje	gehakkelde aurelia	kleine vos
bruin blauwtje	groot dikkopje	koevinkje
bruin zandoogje	groot koolwitje	landkaartje

4.5.2 Analyse plangebied vlinders, libellen, juffers en insecten

Zoals uit figuur 1, 2 en 3 blijkt zijn er geen sloten en diepere greppels in het plangebied. Het perceel bestaat met name uit grasland. Er is onder het huidige agrarische beheer geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten vlinders, libellen, juffers en insecten.

4.6 Vaatplanten

4.6.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Er zijn 3 verschillende plantensoorten vastgesteld in het onderzoeksgebied. Hierbij zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Het gebied is slecht geïnventariseerd.

4.6.2 Analyse plangebied vaatplanten

Het intensieve agrarische gebruik van het plangebied (figuur 1, 2 en 3) voorkomt dat er geschikt leefgebied voor beschermde soorten aanwezig is.

5 Beoordeling Wet natuurbescherming (soorten)

5.1 Vogels

Er zijn geen effecten op jaarrond beschermde vogelsoorten te verwachten. Wel kunnen er vogels broeden in het akkerbouwperceel waarop gebouwd wordt.

Periode werkzaamheden (voorzorgsbeginsel)

Omdat geen ontheffingen worden verleend voor het verstoren van vogels en/of het vernielen van nesten wordt geadviseerd om het bouwrijp maken voor het broedseizoen (globale richtlijn² 15 maart - 15 juli) uit te voeren of te beginnen na 15 juli. Voorkom het vestigen van broedvogels op het bouwperceel door het plaatsen van wapperende zakken of enkele linten.

5.2 Overige soorten

Voor de overige soorten flora en fauna geldt ook dat er geen ontheffing noodzakelijk is. Tijdens de bouw moet rekening gehouden worden met deze soorten, zodat deze zo min mogelijk verstoord worden (voorzorgsbeginsel).

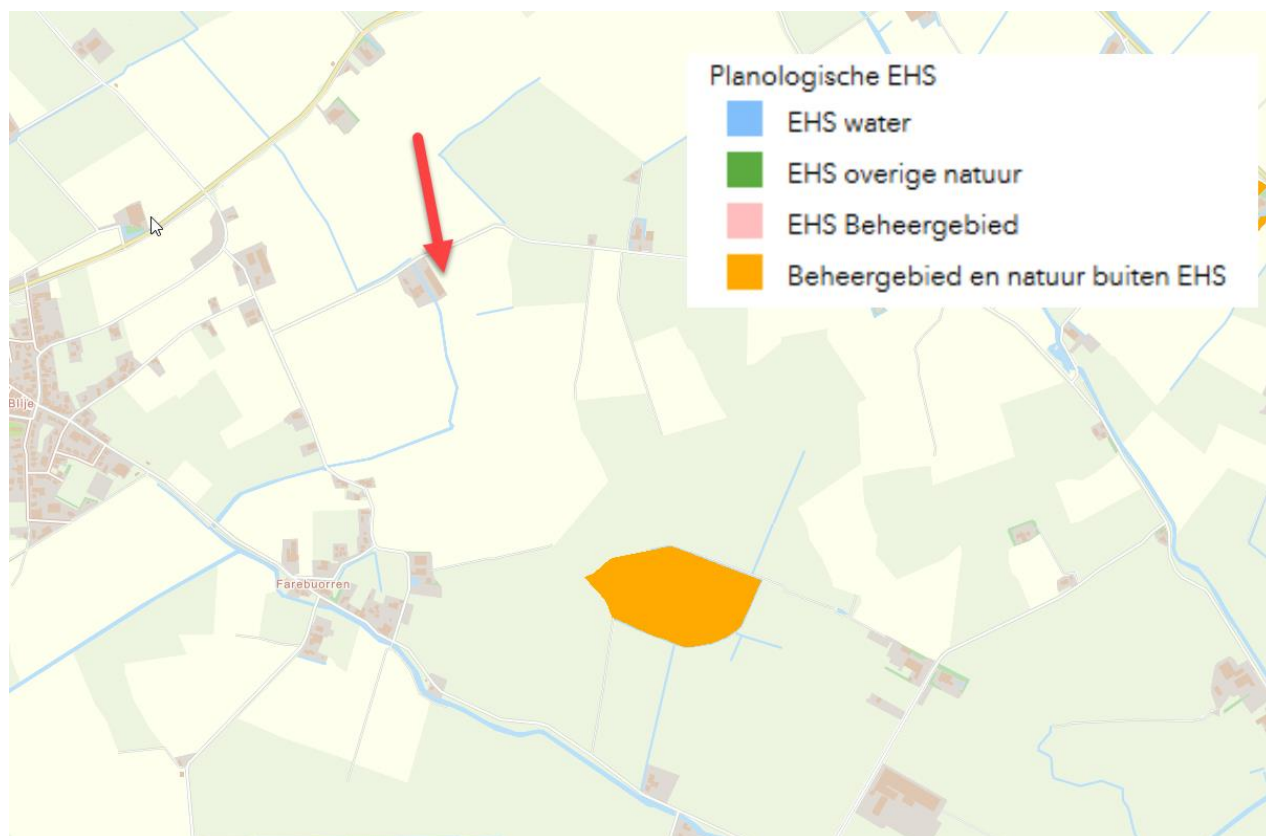
² **Broedseizoen:** Vogels worden met name beschermd tijdens het broedseizoen. Een belangrijke vraag is dus: Van wanneer tot wanneer duurt het broedseizoen? Vaak wordt als grove lijn gezegd dat het broedseizoen duurt van 15 maart tot en met 15 juli. Inderdaad broeden vogels met name in deze periode. De bescherming van vogels is echter niet gebaseerd op een datum, maar op het daadwerkelijke broedseizoen. Dat kan ook al voor 15 maart of na 15 juli zijn. Het broedseizoen begint niet pas wanneer de eieren gelegd zijn. Het broedseizoen gaat al van start met de paarvorming, territorium afbakenen en het bouwen van nesten. In deze tijdsspan worden vogels, hun nesten en eieren beschermd door de Wet natuurbescherming. Het nest mag niet verwijderd, verstoord of leeggehaald worden (Bron: Vogelbescherming Nederland).

6 Gebiedsbescherming

6.1 NatuurNetwerk Nederland / EHS Fryslân

Op basis van het nieuwe rijksbeleid en de doorgevoerde bezuiniging op natuur, heeft de provincie Fryslân de Ecologische Hoofdstructuur (EHS, tegenwoordig NNN) herijkt. De prioriteit ligt nu bij het bereiken van de doelen van de Natura-2000-gebieden en de Europese Kaderrichtlijn Water. In aanvulling op de Ecologische Hoofdstructuur stimuleert de provincie de aanleg van ecologische verbindingszones.

Het plangebied ligt zoals uit onderstaande figuur blijkt niet in de nabijheid van de EHS. Effecten op de EHS zijn derhalve uitgesloten. Wel is een deel van het bouwperceel ganzenfoerageergebied (lichtgroen). Maar omdat dit geheel tussen de gebouwen ligt zal het in de praktijk geen functie hebben voor ganzen.

Figuur 4. Overzicht van plangebied met ligging t.o.v. de EHS. Het bedrijf ligt bij de rode pijl.
(Bron: fryslan.maps.arcgis.com)

6.2 Wet natuurbescherming - Natura 2000 gebieden

Natura 2000 is een netwerk van Europese natuurgebieden. Het vormt de basis van het Europese natuurbeleid. Natura 2000 is gericht op de instandhouding en ontwikkeling van soorten en ecosystemen die voor Europa belangrijk zijn. Een voorbeeld is de Noordse woelmuis, die alleen nog maar in Nederland voorkomt.

Zoals uit onderstaande figuur blijkt ligt het plangebied op circa 1700 meter van het Natura 2000 gebied IJsselmeer. De bouw van 2 stallen op een dusdanige afstand en door een hoge dijk gescheiden van het Natura 2000-gebied heeft geen effect op de aangewezen Natura-2000-instandhoudingsdoelen. Het Natura 2000-gebied ligt in een ander hydrologisch systeem, geluid en trillingen komen niet tot het gebied. De effecten van stikstofdepositie worden in deze beoordeling niet meegenomen, hiervoor maakt Agra-Matic zelf de benodigde AERIUS-berekeningen,

Effecten op Natura 2000 gebieden zijn derhalve met zekerheid uitgesloten.

Figuur 5. Ligging van het plangebied (rode pijl) nabij Natura 2000-gebied IJsselmeer. Liggend op circa 1700 meter.
(Bron: <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>).

7 Conclusies

7.1 Conclusie Wet natuurbescherming (Soorten)

Werkzaamheden dient men buiten het broedseizoen uit te voeren. Voor het opzettelijk vernielen en verwijderen van vaste rust en verblijfplaatsen van de Huismus is een ontheffing noodzakelijk. Voor de overige natuurwaarden geen ontheffing noodzakelijk. In de tabel zijn de effecten samengevat.

Wij adviseren wel om deze conclusie (het rapport) door het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning (Gemeente De Friese Meren) te laten bevestigen. Het is ook raadzaam, maar geen wettelijke verplichting, om het rapport voor te leggen ter beoordeling aan de provincie Fryslân.

Tabel 6. Overzicht conclusies aangaande verstoring en de eventueel te nemen vervolgstappen.

Soortgroep		Ingrep verstorend	Nader onderzoek noodzakelijk	Vvgb of Wnb- ontheffing noodzakelijk	Bijzonderheden / opmerkingen
Vogels	Broedvogels	Ja, er gaat leefgebied van Huismus tijdelijk verloren.	Nee	Ja, voor verstoren / vernielen nest, vaste rust en verblijfplaats Huismus	De aanvang van de bouw moet buiten het broedseizoen plaatsvinden. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart – 15 juli (zie voetnoot hoofdstuk 5). Zie voor mitigatie verder paragraaf 5.1
	Jaarrond beschermd	Nee	Nee	Ja, Huismus	Zie voor mitigatie verder paragraaf 5.1
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Nee	Nee	Nee	-
	Vliegroutes	Nee	Nee	Nee	-
Overige zoogdieren		Nee	Nee	Nee	-
Amfibieën		Nee	Nee	Nee	-
Reptielen		Nee	Nee	Nee	-
Vissen		Nee	Nee	Nee	-
Libellen en vlinders		Nee	Nee	Nee	-
Vaatplanten		Nee	Nee	Nee	-

7.2 Conclusie NatuurNetwerk Nederland / EHS Fryslân

Er zijn geen effecten op de NNN/EHS-gebieden te verwachten.

7.3 Conclusie Wet natuurbescherming (gebieden)

Er zijn geen effecten op de Natura 2000-gebieden te verwachten. Een vergunning op grond van Wet natuurbescherming is dan ook niet noodzakelijk. (Effect van stikstof is buiten beschouwing gelaten in deze beoordeling).

8 Bronnen

8.1 Literatuur

- Bijlsma, R.G. (et al) 2001, Algemene en schaarse vogels van Nederland (Avifauna van Nederland 2) GMB uitgeverij/KNNV Uitgeverij, Haarlem/Utrecht.
- Dietz, C. (et al.) 2009, Vleermuizen; Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika, Tirion Natuur.
- Janssen A.M. & Schaminée H.J. 2003. Europese Natuur in Nederland; Habitattypen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Janssen A.M. & Schaminée H.J. 2008. Europese Natuur in Nederland; Soorten van de Habitatrichtlijn, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Krijgsveld, K.L., Smits, R.R. & Winden J. van der 2008. Verstoringsgevoeligheid van vogels, Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie, Bureau Waardenburg Rapport 08-173, Culemborg.
- Lange R. (et al.) 1994. Zoogdieren van West-Europa, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- SOVON 1987, Atlas van de Nederlandse Vogels.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002 Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000, Nederlandse fauna 5, Naturalis, KNNV-uitgeverij Leiden.
- SOVON & CBS 2005, Trends van vogels in het Nederlandse Natura 2000 netwerk, SOVON-informatierapport 2005/09. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

8.2 Geraadpleegde websites

• www.rijksoverheid.nl &	[natuurwetgeving / soortbescherming &
www.synbiosys.alterra.nl	gebiedsbescherming N2000 / EHS, profielendocument]
• www.natuurloket.nl	[waarnemingen van flora en fauna]
• www.overheid.nl	[actuele wetteksten]
• www.uilen.org	[vogelwaarnemingen en informatie / uileninformatie]
• www.waarneming.nl	[waarnemingen van flora en fauna]
• www.zoogdieratlas.nl	[waarnemingen zoogdieren]
• www.ndff.nl	

NATIONALE DATABANK
FLORA EN FAUNA

BIJLAGE 1 Algemene verbodsbepalingen Wnb

§ 3.1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

§ 3.2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Artikel 3.5

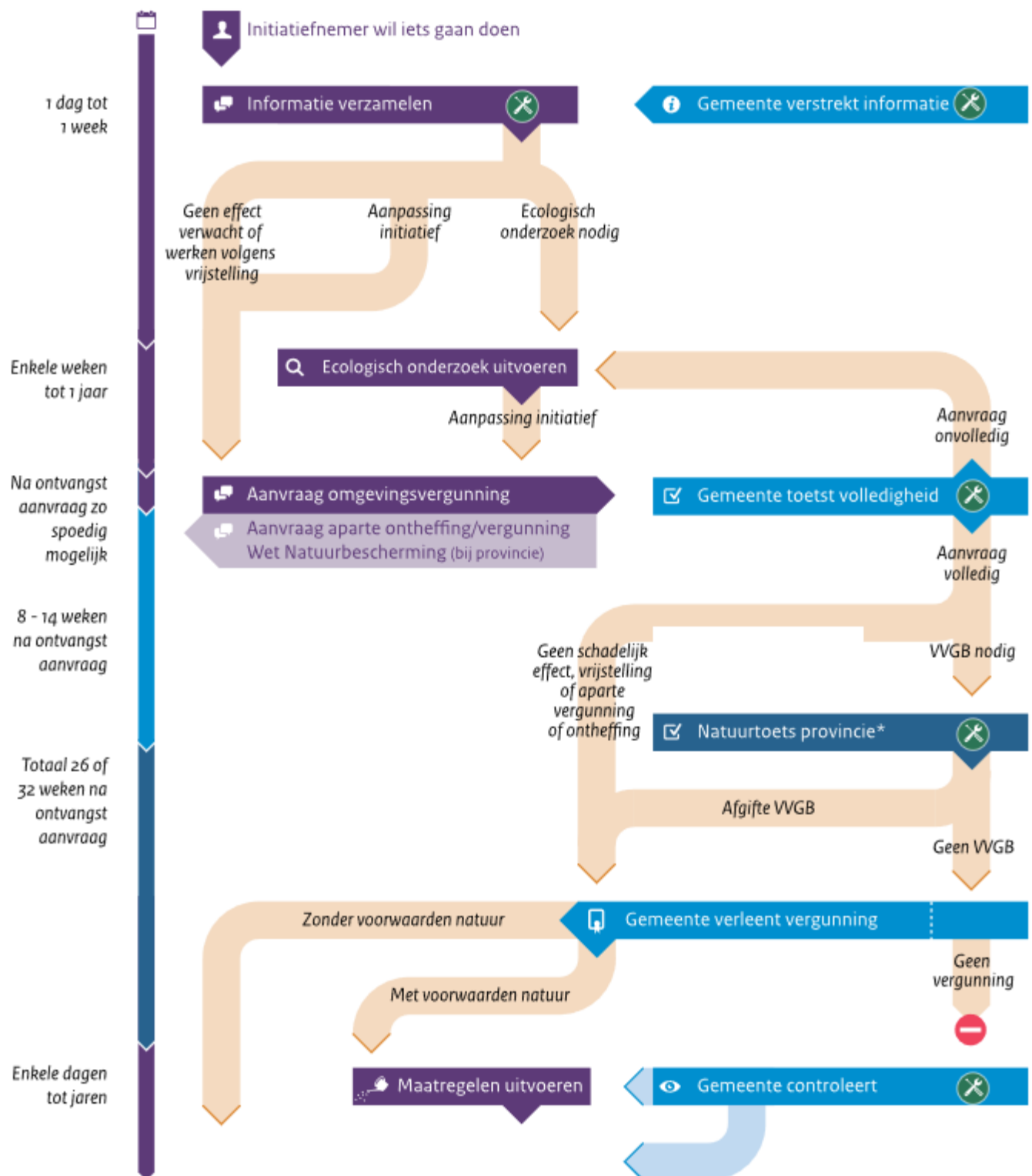
1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

§ 3.3. Beschermingsregime andere soorten

Artikel 3.10

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a) in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b) de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c) vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a) in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b) ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c) ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d) ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e) in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f) in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g) in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

BIJLAGE 2 Proces beoordeling ontheffing Wnb

Verdere uitwerking van het schema op:

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/routeplanner.aspx?subj=routeplanner#initiatiefnemer>

BIJLAGE 3 Jaarrond beschermde vogels

Categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd, de nesten van soorten in categorie 5 zijn beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn.

Nederlandse naam	Categorie	Nederlandse naam	Categorie
Blauwe reiger	5	Ruigpootuil	5
Boerenzwaluw	5	Spreeuw	5
Bonte vliegenvanger	5	Tapuit	5
Boomklever	5	Torenvalk	5
Boomkruiper	5	Zeearend	5
Bosuil	5	Zwarte kraai	5
Brilduiker	5	Zwarte mees	5
Draaihals	5	Zwarte roodstaart	5
Eidereend	5	Zwarte specht	5
Ekster	5	Huismus	2
Gekraagde roodstaart	5	Kerkuil	3
Glanskop	5	Oehoe	3
Gauwe vliegenvanger	5	Ooievaar	3
Groene specht	5	Ransuil	4
Grote bonte specht	5	Roek	2
Hop	5	Slechtvalk	3
		Sperwer	4
Huiszwaluw	5	Steenuil	1
IJsvogel	5	Wespendief	4
Kleine bonte specht	5	Zwarte wouw	4
Kleine vliegenvanger	5	Boomvalk	4
Koolmees	5	Buizerd	4
Kortsnavelboomkruiper	5	Gierzwaluw	2
Oeverzwaluw	5	Grote gele kwikstaart	3
Pimpelmees	5	Havik	4
Raaf	5		

BIJLAGE 4 Samenvatting NDFF

Wnb - Vogelrichtlijn (alleen met broedindicatie)

Bergeend	Kleine Karekiet	Slobeend
Blauwborst	Kneu	Spotvogel
Boomkruiper	Knobbelzwaan	Spreeuw
Ekster	Koolmees	Tureluur
Gele Kwikstaart	Kuifeend	Veldleeuwerik
Gierzwaluw	Kwartel	Velduil
Graspieper	Meerkoet	Watersnip
Grutto	Merel	Wilde Eend
Houtduif	Putter	Winterkoning
Huismus	Rietgors	Witte Kwikstaart
Huiszwaluw	Rietzanger	Zwarte Roodstaart
Kauw	Ringmus	
Kievit	Scholekster	

Wnb - Habitatrichtlijn

Gewone dwergvleermuis	Otter	Watervleermuis
Laatvlieger	Ruige dwergvleermuis	

Wnb - andere soorten

Bastaardkikker	Haas	Meerkikker
Egel	Hermelijn	Ree

BIJLAGE 5 POV Fryslân

Bijlage I Verordening Wet natuurbescherming Fryslân 2017

Zoogdieren

Muizen

Aardmuis	Microtus agrestis
Bosmuis	Apodemus sylvaticus
Dwergmuis	Micromys minutus
Rosse woelmuis	Clethrionomys glareolus
Veldmuis	Microtus arvalis
Woelrat	Arvicola terrestris

Spitsmuizen

Dwergspitsmuis	Sorex minutus
Gewone bosspitsmuis	Sorex araneus
Huisspitsmuis	Crocidura russula
Tweekleurige bosspitsmuis	Sorex coronatus

Marterachtigen

Bunzing	Mustela putorius
Wezel	Mustela nivalis
Hermelijn	Mustela erminea
Steenmarter	Martes foina

Knaagdieren

Haas	Lepus europeus
Konijn	Oryctolagus cuniculus

Hoefdieren

Ree	Capreolus capreolus
-----	---------------------

Overigen

Vos	Vulpes Vulpes
Egel	Erinaceus europaeus
Mol	Talpa europea

Reptielen en amfibieën

Bruine kikker	Rana temporaria
Middelste groene kikker (bastaardkikker)	Rana esculenta
Gewone pad	Bufo bufo
Kleine watersalamander	Triturus vulgaris
Meerkikker	Rana ridibunda

Voorschriften:

Algemeen

1. De vrijstellingen voor het opzettelijk vangen, doden alsmede het opzettelijk vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de hiervoor benoemde soorten gelden nadrukkelijk enkel voor de bij de betreffende dieren in de voorschriften benoemde toegestane middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden.

Aanvullende voorschriften inzake muizen en spitsmuizen

2. Voor de hier benoemde muizen en spitsmuizen geldt de vrijstelling voor het opzettelijk doden, vangen alsmede het opzettelijk vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen.
3. Vrijstelling voor het opzettelijk vangen en/of doden alsmede het opzettelijk vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen voor de in de lijst benoemde muizen alsmede spitsmuizen geldt enkel voor het gebruik van inherent aan de vrijstellings-gronden te gebruiken middelen.

Aanvullende voorschriften inzake marterachtigen, knaagdieren, hoefdieren en overigen

4. Voor de benoemde diersoorten geldt de vrijstelling enkel voor het opzettelijk vangen (en herplaatsen) alsmede het opzettelijk vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen.
5. Vrijstelling voor het opzettelijk vangen geldt enkel voor het gebruik van kastvallen, vangkooien, netten of vangstokken.
6. Voor het konijn geldt dat voor het vangen ook gebruik kan worden gemaakt van fret en buidels.
7. Voor de egel geldt dat de vrijstelling voor het opzettelijk vangen ook geldt indien deze met de hand wordt gevangen.
8. Voor de mol geldt dat opzettelijk doden eveneens is vrijgesteld met gebruik making van klemmen.
9. Zodra een exemplaar van de benoemde soorten is gevangen dient deze terstond, maar in elk geval binnen 6 uur na vangst weer op een in de nabijheid gelegen – en voor de soort geschikt habitat of biotoop – te worden vrijgelaten.
10. Indien soorten worden gevangen welke in winterslaap zijn, of waarvoor op dat moment sprake is van ongunstige weersomstandigheden waarbij, bij het terstond vrijlaten, een aannemelijke kans bestaat dat hierdoor de dieren niet zullen overleven, dient de gebruiker van de vrijstelling maatregelen te nemen om deze kans tot in redelijke mate te reduceren en om onnodige aantasting van diervelzijn te voorkomen.
11. Vrijstelling voor het opzettelijk vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen geldt enkel voor het gebruik van inherent aan de vrijstellingsgronden te gebruiken middelen.

Aanvullende voorschriften inzake amfibieën

12. Voor de benoemde diersoorten geldt de vrijstelling enkel voor het opzettelijk vangen (en herplaatsen) alsmede het opzettelijk vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen.
13. Vrijstelling voor het opzettelijk vangen (en verplaatsen) geldt enkel voor de periode waarbij de dieren niet in winterslaap vertoeven.
14. De vrijstelling voor het opzettelijk vangen (en verplaatsen) geldt enkel indien hiervoor gebruik wordt gemaakt van netten welke geschikt zijn om amfibieën levend en zonder beschadigingen te vangen. Vrijstelling voor het opzettelijk vangen (en verplaatsen) geldt ook voor het opzettelijk vangen van amfibieën met de hand.
15. Zodra een exemplaar van de benoemde soorten is gevangen dient deze terstond weer op een in de nabijheid gelegen – en voor de soort geschikt habitat of biotoop – te worden vrijgelaten.
16. Vrijstelling voor het opzettelijk vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen geldt enkel voor het gebruik van inherent aan de vrijstellingsgronden te gebruiken middelen.

Geen ontheffingsplicht geldt indien, in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer; een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw; een bestendig gebruik, ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, handelingen worden uitgevoerd op basis van een door de Minister van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode, als bedoeld in artikel 3.31, van de Wet natuurbescherming.